

ТАЛАНТ ВЧЕНОГО – ЗБЕРЕЖЕННЮ РІДНОЇ ЗЕМЛІ І ПІДВИЩЕННЮ ЇЇ ПРОДУКТИВНОСТІ

(до 65-річчя з дня народження Л. М. Десятник)

М. С. Шевченко, доктор с.-г. наук

Державна установа Інститут зернових культур НААН, вул. Володимира Вернадського, 14, м. Дніпро, 40027, Україна

30 травня 2022 р. виповнилося 65 років з дня народження кандидата сільськогосподарських наук Десятник Лідії Модестівни, яка більше 30 років працює в Інституті зернових культур, присвячуючи свій талант і натхнення вивченню проблем землеробства і пошуку шляхів їх вирішення.

Лідія Модестівна народилась в м. Дніпропетровську в сім'ї службовців. Мати була вчителькою української мови та літератури, а згодом – завучем і директором середньої школи. Батько – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, багато років пропрацював в Дніпропетровському медичному інституті, а пізніше – в Дніпропетровському державному університеті.

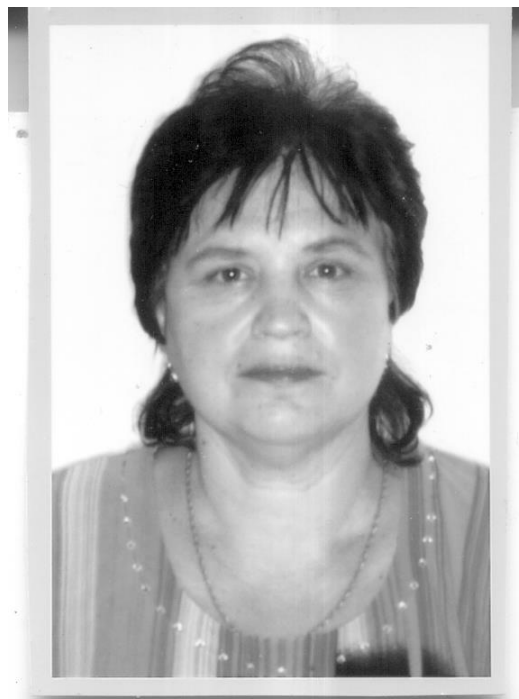
Саме батьки прищепили своїй дочці любов до науки, прагнення до пізнання нового. Навчалась дівчина легко, їй рівною мірою подобалось як вивчення іноземних мов (у школі вона вивчала німецьку, вдома з батьком – англійську, а самостійно – польську), так

і предмети гуманітарного і природничого циклів. Тому визначитись, де навчатись після школи, було нелегко. Ліда зупинила свій вибір на біологічному факультеті Дніпропетровського державного університету, де одночасно і навчалась, і працювала на кафедрі мікробіології. У 1980 р. вона закінчила навчання, отримала вищу освіту за спеціальністю «біолог» зі спеціалізацією «мікробіологія» і продовжувала працювати на кафедрі.

Але 1990 року Лідія Модестівна різко змінила напрямок своєї діяльності, вступивши на навчання до очної аспірантури Інституту кукурудзи. Її творча особистість формувалась в співпраці з видатними вченими-землеробами сучасності – академіками НААН Є. М. Лебідем, Крутем В. М., член-кореспондентом НААН І. А. Пабатом, які помітили та допомагали реалізовувати її блискучий потенціал дослідника та здатність до аналітичного мислення в питаннях удосконалення теоретичних положень сучасного землеробства та вирішення проблем прикладного характеру.

Після закінчення аспірантури в 1994 р. Л. М. Десятник захистила кандидатську дисертацію і продовжувала плідну наукову роботу у відділі землеробства інституту, виконуючи обов'язки молодшого, старшого, а згодом і провідного наукового співробітника.

В цей період у відділі проводились дослідження проблеми розробки і впровадження основних елементів екологічно збалансованих систем землеробства на базі даних агроекологічної діагностики, які забезпечують стале одержання високоякісної продукції і розширене відтворення родючості чорноземів Степу, в яких Лідія Модестівна приймала активну участь, повною мірою реалізуючи позитивні властивості свого характеру: творчу ініціативність, добросовісність, працелюбність. Координація роботи та узагальнення результатів, отриманих в багаторічних стаціонарних дослідках, що виконувались на базі Ерастівської, Кіровоградської, Розівської та Ізмаїльської дослідних станцій інституту, новітні погляди на проблеми земле-

робства та шляхи їх подолання дали підстави для присвоєння їй у 1999 р. вченого звання старшого наукового співробітника за спеціальністю «загальне землеробство».

Враховуючи наукові досягнення і перспективи подальшого становлення, науковою спільнотою інституту Лідію Модестівну було обрано секретарем методичної ради з питань землеробства і рослинництва, яку вона успішно займає більше 20 років.

Сучасний період в розвитку аграрної науки характеризується як період кардинальної трансформації і прогностичного моделювання розвитку вдосконалених систем землеробства Степу. В цей час в лабораторії сівозмін та природоохоронних систем обробітку ґрунту, де сьогодні працює Л. М. Десятник, проводилась розробка теоретичних основ і функціональних моделей високопродуктивних екологічно збалансованих сівозмін, базових елементів зрівноваженої системи землеробства, а також механізмів технологічного відновлення родючості чорноземів степової зони, за результатами яких проводилось теоретичне обґрунтування та практичне впровадження сучасних систем землеробства, побудованих з урахуванням принципів екологізації та біологізації аграрного виробництва.

З січня 2016 р. Лідія Модестівна є завідувачкою лабораторії сівозмін та природоохоронних систем обробітку ґрунту, де продовжує активно працювати, організовуючи проведення дослідів, аналізуючи та узагальнюючи результати вивчення особливостей шести різноротаційних сівозмін, розташованих на землях трьох дослідних станцій інституту. Зокрема, останніми роками в лабораторії при безпосередній її участі було розроблено і впроваджено у виробництво сучасні ринкові моделі сівозмін з підвищеною концентрацією в структурі домінуючих культур, де застосовуються перспективні мінімалізовані системи обробітку ґрунту з використанням альтернативних джерел органічних добрив в органічно-мінеральній системі удобрення ґрунту.

Творче надбання Л. М. Десятник досить вагоме: по результатах проведених досліджень вона має більше 110 наукових публікацій, серед них 5 монографій і один навчальний посібник, в яких відчувається власний науковий почерк, що характеризується лаконічністю, чіткістю і точністю викладання встановлених фактів, оригінальністю мислення.

Лідія Модестівна є непересічною особистістю, має легкий, доброзичливий характер, в колективі користується заслуженою повагою колег. Вона вирізняється широким спектром захоплень, багатогранним колом інтересів. Протягом всієї трудової діяльності приймає активну участь у громадській роботі колективу. За наукові досягнення багаторічну плідну роботу неодноразово отримувала грамоти та подяки від Дніпропетровської обласної ради, Жовтневої районної ради м. Дніпропетровська, дирекції інституту. У 2020 р. рішенням Президії НААН України нагороджена Почесною відзнакою НААН.

Багато років Л. М. Десятник приймала участь у проведенні виборів різного рівня, очолювала дільничну виборчу комісію, була членом територіальної і окружної виборчих комісій. У 2006 р. нагороджена подякою голови Центральної виборчої комісії України за сумлінне виконання цих обов'язків.

В науковій діяльності Лідія Модестівна є успішним професіоналом, вона постійно працює над підвищенням своєї кваліфікації, багато уваги приділяє самоудосконаленню, освоєнню новітніх знань, ознайомленню з сучасними досягненнями науковців.

Реалізувати свої плани, комфортно почувати себе в житті, бути просто щасливою жінкою їй допомагає сім'я – дочка, син, четверо онуків. 44 роки поряд з нею був вірний, люблячий чоловік, який в усьому підтримував Лідію Модестівну, поділяв її прагнення і мрії, з яким легше було долати проблеми і складні ситуації, без чого неможливо пройти свій життєвий шлях.

Колектив Державної установи Інститут зернових культур і науковці мережі його дослідних станцій щиро вітають Лідію Модестівну з ювілеєм, зичать міцного здоров'я, родинного щастя і благополуччя, творчого натхнення і подальших успіхів в улюбленій справі, здійснення професійних задумів і особистих бажань.